

พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Mae Moh Mine Museum

บทความ : เพลง พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา เหมืองแม่เมาะ

วันที่ 13 สิงหาคม 2564

สวัสดีแฟนเพลง “พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)” กลับมาพบกันอีกแล้ว ขอพาทุกคน
ร่วมน้อมรำลึกถึงเรื่องราวในอดีตกัน ..วันนี้แอดมินจะขอพูดถึงเรื่อง “รัชกาลที่ 7 กับถ่านหินลิกไนต์ที่ แม่เมาะ”

ทำไมเราชาวการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) แม่เมาะ ลำปาง ได้แสดงถึงความจงรักภักดีและ
เทิดพระเกียรติให้กับรัชกาลที่ 7 ในหลาย ๆ กิจกรรมในทุกปี เช่น

1. สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสวนพฤกษชาติ
2. สร้าง “พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ) เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว”
3. งานครบรอบพระบรมราชโองการสงวนแหล่งถ่านหินไว้ใช้ในราชการ โดยจัดเป็นประจำทุกปี

จริง ๆ แล้ว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ทรงมีพระราชกรณียกิจหลากหลาย
ประการ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญให้กับปวงชนชาวไทย ประเทศไทยได้เป็น
ประชาธิปไตยมาจนถึงทุกวันนี้ และอีกมากมาย ซึ่ง “พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)”
ได้รวบรวมทั้งพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านรวมถึงแบบจำลองของใช้บางส่วนของ
พระองค์ท่านไว้ในห้องนิทรรศการรัชกาลที่ 7 แต่ที่สำคัญกับ กฟผ.แม่เมาะ เนื่องด้วยความสำนึกในพระมหา
กรุณาธิคุณพระองค์ท่านที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติทางด้านพลังงาน และพิสูจน์ให้เห็นถึงสายพระเนตร
อันยาวไกล ถึงพลังงานของชาติ พระองค์ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้สงวนแหล่งถ่านหินลิกไนต์
ที่ อำเภอมะเมาะ และ จังหวัดกระบี่ เพื่อไว้ใช้ในราชการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจวบจนถึงทุกวันนี้
....และในวันนี้จะพาทุกท่านกลับไปย้อนรอยในอดีตว่า ถ่านหินลิกไนต์ที่แม่เมาะ แหล่งพลังงานสำคัญของ
ประเทศ มันมีที่ไปที่มาอย่างไร.....

ย้อนกลับไปในปี พศ. ๒๔๗๐ หลังจากประธานาธิบดีของบริษัทบ่อถ่านหินสยามจำกัด ซึ่งดำเนินการทำ
เหมืองถ่านที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หมดลง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการให้
สงวนแหล่งถ่านหินที่มีอยู่ในประเทศไว้ เพื่อให้ทางราชการเป็นผู้ดำเนินการ และห้ามมิให้ประธานาธิบดีการ
เหมืองแก่เอกชนอื่นอีกต่อไป

เหมืองถ่านหินลิกไนต์ได้กลายเป็นแหล่งเชื้อเพลิงสำคัญในการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศไทย และปี ๒๔๙๗
ได้จัดตั้งทีมสำรวจถ่านหินลิกไนต์ พบว่าถ่านหินลิกไนต์ที่อำเภอแม่เมาะมีมากถึง จำนวน ๑๕ ล้านตัน และในปี
เดียวกันจึงจัดตั้งองค์การพลังงานไฟฟ้าลิกไนต์ และก่อสร้างที่ทำการ บ้านพักที่อำเภอแม่เมาะ และเริ่มผลิตถ่านหิน
ลิกไนต์จากเหมืองแม่เมาะออกจำหน่ายให้กับโรงบ่มใบยาสูบในภาคเหนือ โรงงานของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่
จังหวัดนครราชสีมา โรงปูนซีเมนต์ของบริษัท ชลประทานซีเมนต์ จำกัด ที่ จังหวัดนครสวรรค์ และจำหน่ายถ่านหิน
ให้แก่โรงปุ๋ยท้องถิ่นในตอนนั้น.....และในปัจจุบัน โรงไฟฟ้าแม่เมาะ มีกำลังการผลิต อยู่ที่ ๒๔๐๐ เมกะวัตต์ และได้ส่ง
ไฟฟ้าให้กับประชาชน ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถือเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุน
พลังงานไฟฟ้าของประเทศไทย อันเป็นผลสืบเนื่องจากพระวิสัยทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวในครั้ง
นั้น..

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ยังคงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้น ของพระบาทสมเด็จพระ
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีต่อประชาชนและประเทศชาติจวบจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ กฟผ. ได้ดำเนินการขอพระบรมรา
ชานุญาตเพื่อจัดตั้งอนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ โดยตั้งอยู่ในบริเวณสวนพฤกษชาติ

เป็นอนุสาวรีย์ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ใจกลางสวนพฤกษชาติเพื่อน้อมรำลึกที่พระองค์ท่านได้มีพระปรมาภิไธยให้
อนุรักษ์แหล่งลิกไนต์แม่เมาะไว้เป็นแหล่งทรัพยากรสมบัติของชาติ และเพื่อเป็นที่สักการะของชาว กฟผ.และ
ประชาชน ผู้ที่จะเข้ามาเยี่ยมชมกิจการของกฟผ.เหมืองแม่เมาะ และพิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมือง
แม่เมาะ) ก็ได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อเทิดพระเกียรติให้กับรัชกาลที่ 7 อีกเช่นกัน

ก็จบไปแล้วนะครั้บสำหรับ เรื่องของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ที่ทรงมีความสำคัญ กับแหล่งถ่าน
หินที่อำเภอแม่เมาะ หวังว่าทุกท่านจะได้รับความรู้เพิ่มขึ้นอีกมากมายทีเดียว....ก่อนจะจากกันไป ใน EP นี้ แอดมินขอ
ฝากบทความเรื่องนี้ไว้ด้วยนะค้าบ.....และอย่าลืมเป็นกำลังใจให้แอดมิน โดยการ กดไลค์&แชร์ ข่าวสารจาก กฟผ.
รวมถึงเข้าร่วมสนุกกิจกรรมทางแฟนเพจ ด้วยนะค้าบ....สวัสดีค้าบ